

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-03-27
meddelad i
Växjö

Mål nr M 1437-16

SÖKANDE

Boliden Bergsöe AB, 556041-8823
Box 132
261 22 Landskrona

Ombud: [REDACTED]
c/o WSP Sverige AB
Box 13033
492 51 Göteborg

Ombud: Paulina Rautio
c/o WSP Sverige AB
Box 574
201 25 Malmö

SAKEN

Ansökan om ändringstillstånd för Boliden Bergsöe AB:s blysmältverk på fastigheterna Bulten 1 och 2, Landskrona kommun

Avrinningsområde: 93/94 N:6192876 E:365200 SWEREF99 TM

Verksamhetskod: 27.100 IED

DOMSLUT

Ändringstillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Boliden Bergsöe AB ändringstillstånd, enligt 16 kap. 2 § miljöbalken, av det tillstånd till verksamheten som meddelades den 16 januari 2013 i mål M 1717-10 (grundtillstånd) i följande avseenden:

- A. Tillståndet omfattar även skyldigheter enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.
- B. Hantering av filterstoff och blydross på sätt som beskrivits i ansökningshandlingarna.

Dok.Id 393455

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100	0470-560 125	måndag – fredag
		E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se		

Villkor

För ändringstillståndet ska i tillämpliga delar gälla de villkor och delegationer som föreskrivits för grundtillståndet med följande tillägg.

13. Vid eventuell brand ska åtgärder vidtas för att förhindra utsläpp av släckvatten till recipienten eller dagvattennätet. Det ska finnas skriftliga rutiner för uppsamling och hantering av förorenat släckvatten.
14. Inom 300 meter från bolagets fastighetsgräns ska minst 1500 ton släckningsmassor finnas tillgängliga.

Delegerade frågor

Mark- och miljödomstolen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov fastställa ytterligare villkor avseende

- branddetektorer
- åskledare
- omhändertagande av släckvatten

Verkställighet

Detta ändringstillstånd gäller omedelbart.

TIDIGARE BESLUT

Mark- och miljödomstolen har genom deldom den 16 januari 2013 i mål M 1717-10 lämnat Boliden Bergsöe AB tillstånd enligt miljöbalken till verksamheten på fastigheterna Bulten 1 och 2 i Landskrona.

Mark- och miljööverdomstolen har genom dom den 24 oktober 2013 i mål M 1205-13 ändrat ovannämnda deldom bl.a. så att tillståndet endast omfattar befintlig verksamhet vid blysmältverk med en produktionskapacitet av maximalt 50 000 ton bly och blylegeringar per år, dels mottagning och lagring av maximalt 30 000 ton bly per år från andra producenter.

Mark- och miljödomstolen har genom dom den 31 oktober 2016 i mål M 1717-10 avslutat vissa prövotidsfrågor.

För verksamheten gäller följande villkor:

1. Verksamheten - inbegripet åtgärder för att minska utsläppen till vatten och luft samt andra störningar från verksamheten – ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett eller åtagit sig i målet, om inte annat framgår av denna dom.
2. Stofthalten i renade processgaser får inte överstiga 1 mg/Nm³. Filterfunktionen kontrolleras med ”Triboflow”-mätare eller utrustning med motsvarande funktion. Utrustningen ska vara försedd med larm.
3. Efterbrännkammarna vid schaktugnen ska genom brännaroptimering och driftövervakning drivas så att en temperatur i efterbrännkammaren uppnås, som ger en koloxidhalt under 500 ppm, uppmätt i utgående gas efter filter som 30-minuters medelvärde under normala driftförhållanden. Kontinuerlig mätning ska ske via mätare efter stofffilter. Mätvärdena ska loggas kontinuerligt. Nivå- och driftlarm ska gå till kontrollrum.
4. Utsläppen av svaveldioxid ska begränsas genom injektion av kalk i luftreningsanläggningen. Kalkinjektionen ska styras automatiskt mot uppmätt svaveldioxidhalt. Anläggningen ska ha kapacitet att tillföra minst 60 kg kalk

per timme. Kontinuerlig mätning av svaveldioxidhalten ska ske efter filter. Mätvärdena ska loggas kontinuerligt.

5. Bolaget ska vidta åtgärder för att motverka diffus damning. Bolaget ska i miljörapporten redovisa vilka åtgärder som vidtagits och resultaten av dessa åtgärder – baserat på genomförda mätningar – samt vilka åtgärder som planeras under följande år. Arbetet ska bedrivas i samråd med tillsynsmyndigheten samt miljöförvaltningen i Landskrona kommun.
6. Utsläppet av lösta metaller i avloppsvatten från befintligt reningsverk till kommunens dagvattennät får inte överstiga följande koncentrationer.

	mg/l
Koppar	0,02
Zink	0,03
Kadmium	0,008
Bly	0,05
Antimon	0,2

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom veckosamlingsprov under drift som sammanvägs till ett månadsmedelvärde. Utsläppskravet för respektive ämne är uppfyllt om minst tio månadsmedelvärden under ett kalenderår understiger begränsningsvärdet.

7. Det totala utsläppet av lösta metaller i avloppsvatten från befintligt reningsverk till kommunens dagvattennät får inte överstiga följande mängder.

	kg/år
Koppar	2,0
Zink	1,5
Kadmium	0,5
Bly	3,5
Antimon	12,0

8. Buller till följd av verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än 50 dB (A) vardagar dagtid (kl. 07.00 - 18.00), 40 dB (A), nattetid (kl. 22.00 – 07.00) och 45 dB (A) övrig tid.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. I det fall olika drifttillstånd förekommer ska den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för varje sådant tillstånd. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att den totala bullerimmissionen ökar med mer än 1 dB (A), dock minst i samband med varje periodisk undersökning eller då tillsynsmyndigheten begär det.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB (A) vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00- 07.00).

9. Aktuellt kontrollprogram ska finnas med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Kontrollprogrammet ska utformas i samråd med miljöförvaltningen i Landskrona kommun och även omfatta recipientkontroll.
10. Om verksamheten helt eller delvis upphör ska bolaget senast 6 månader innan avvecklingen påbörjas ge in en plan till tillsynsmyndigheten avseende omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.
11. Utsläppet till luft av kvicksilver i renade processgaser får som årsmedelvärde inte överstiga $0,01 \text{ mg/Nm}^3$ torr gas. Årsmedelvärdet ska beräknas på samtliga mätresultat, dock minst två mätningar per år.
12. Utsläppet till luft av dioxiner i renade processgaser får som årsmedelvärde inte överstiga $0,4 \text{ ng I-TEQ/Nm}^3$, om inte annat följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. Årsmedelvärdet ska beräknas på samtliga mätresultat, dock minst två mätningar per år.

Delegerade frågor

- driftbegränsningar i händelse av haveri av renings- eller mätutrustning,
- åtgärder mot diffus damning (utöver villkor 5),
- kontroll

ANSÖKAN**Yrkande**

Boliden Bergsöe AB (Boliden) yrkar ändringstillstånd enligt miljöbalken vad gäller hanteringen av filterstoff och minskad återförsl av blydross till schaktugn på det sätt som beskrivs i ansökningshandlingarna.

Boliden yrkar vidare att prövningen ska omfatta en prövning med utgångspunkt i att den sedan tidigare tillståndsgivna verksamheten utgör en s.k. Sevesoverksamhet enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen).

Boliden yrkar att tidigare meddelade villkor fortsättningsvis ska gälla med följande tillägg.

- Det ska finnas rutiner för uppsamling och hantering av förorenat släckvatten vid en eventuell brand. Vid eventuell brand ska åtgärder vidtas för att förhindra utsläpp av släckvatten till recipienten eller dagvattennätet. Omhändertagande av uppsamlat släckvatten ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Boliden yrkar att ändringstillståndet får tas i anspråk utan hinder av att domen inte vunnit laga kraft. Boliden hemställer att tiden för igångsättning bestäms till ett (1) år från det att tillståndbeslutet har vunnit laga kraft.

Befintlig verksamhet

Råvarorna för blyproduktion - batterier och blyskrot- kommer till största delen från den nordiska markanden där företaget har avtal med de nationella batteriinsamlingssystemen och med olika leverantörer av skrot. Huvuddelen av allt råmaterial transporteras till anläggningen med lastbil men i dagsläget anländer även en mindre andel med tåg. Boliden utgör således en viktig länk i den återvinningskedja för blybatterier som sedan länge fungerat i Norden. Återvinningsgraden för blybatterier i Sverige ligger nära 100 %. Det bly som utvinns legeras ofta med små mängder av andra metaller enligt specifikation från respektive slutkund. Det största

användningsområdet för de återvunna metallerna är numera tillverkning av nya batterier. Förutom produktion av metaller levererar företaget även spillvärme i form av fjärrvärme till Landskrona kommuns fjärrvärmenät.

Råmaterialet utgörs i huvudsak av kasserade blybatterier, men även av blyskrot, ugnsslagg samt interna returter i form av blydross, filtersoft samt slam från reningsverken. Vidare används slaggbildare som sand, kalksten och järnskrot samt energibärare i form av koks i produktionen. Allt inköpt råmaterial vägs in och besiktigas okulärt för att kontrollera att leveransen stämmer mot överenskommen specifikation. Eftersom inkommande blybatterier är helt eller delvis fyllda med svavelsyra krossas alla batterier för att avlägsna svavelsyran. Detta sker genom att batterierna släpps från en 4 meter hög ramp innan de krossas ytterligare i en specialanpassad batterikross. Avrunnen batterisyra från de krossade batterierna avleds via en ränna till en sedimenteringskammare varifrån de sedan pumpas till processvattenverket.

Råmaterialet blandas med slaggbildare och koks. Interna returter som dross och slam tillsätts schaktugnen satsvis. I schaktugnen smälts och reduceras bly och blypasta till ett råbly. I den nedre delen av ugnen tillsätts syrgasanrikad och värmd blästerluft, vilken tillsammans med koks och slaggbildare möjliggör en smältnings- och reduktionsprocess. Kylvattnet i den nedre delen av ugnen cirkulerar i ett system med två värmeväxlare.

Det smälta blyet tappas kontinuerligt till två mottagningsgrytor. Slagg och skärsten tappas ca var 20:e minut i grytor, vilka ställs att svalna på hårdgjord yta utanför ugnshallen innan de mekaniskt separeras. Huvuddelen av slaggen återförs till ugnen medan överskottsslagg tillsammans med skärstenen deponeras.

Blyet från ugnen raffinerar i flera steg beroende på renhetskrav för att avlägsna föroreningar innan olika legeringsämnen som antimon, arsenik, selen, koppar, tenn och kalcium tillsätts för att uppfylla de specifikationer som överenskommit med kund.

Då blyet är färdiglegerat gjuts det till tackor om 45 kilo som staplas i buntar om ca 1 ton vardera, varefter de vägs och bandas med plastband eller stålband. Alla blytackor stämplas med tillverkningsnummer och chargenummer, varefter alla buntar märks med en etikett. Blybuntarna transporteras därefter med truck till färdigvarulagret.

Ändrad hantering av filterstoff och blydross

Blydross kommer från raffineringsanläggningen medan filterstoffet, som är i fast pulverform, uppkommer i huvudsak i rökgasreningen.

Filterstoffet har tidigare antingen säckats och lagrats inomhus eller under skärmtank, men har även vid vissa tillfällen tagits direkt till schaktugn. Sedan 2014 har filterstoffet på försök inte återförts till schaktugnen utan skickats till behörig återvinningsanläggning. Detta har gjorts som ett led i arbetet med att motverka diffus damning, och lett till väsentligt minskade utsläpp av stoft, bly och kvicksilver till luft. För närvarande har avtal slutits med Boliden Rönnskär samt en anläggning i Belgien.

I händelse av driftstörning eller större haveri på säckningsanläggningen för filterstoff kan det innebära att bolaget behöver återföra filterstoffet till schaktugnen under en kortare period. Dessa händelser kommer att hanteras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Blydross är en pellet med grova partiklar och pulver och består i huvudsak av föroreningar som avskiljs från det rena blyet under produktionsprocessen. Blydross återförs till schaktugnen idag men i mindre mängder än vad som gjorts tidigare. Detta är en följd av att ytterligare mängd säljs externt.

Sevesolagstiftningen

Drosser, skärsten och filterstoff utgör avfall enligt miljöbalkens definition. Enligt Sevesoförordningen ska avfall och restprodukter anses utgöra farliga ämnen om dessa ”vid de förhållanden som råder vid verksamheten har eller sannolikt har mot-

svarande egenskaper när det gäller möjligheter att orsaka allvarliga olyckshändelser”.

Av förbiseende uppmärksammades inte att verksamheten redan vid den tidigare tillståndsprövningen var en Sevesoverksamhet. Likväl skedde en integrerad miljö- och säkerhetsprövning. Som exempel kan nämnas att frågor om risk för spridning av dammande material – såsom nu aktuella drosser och filterstoff – genom olyckor eller genom den löpande driften, var en av huvudfrågorna under tillståndprocessen.

Bolaget har vid ett flertal tillfällen under de senaste åren genomfört kontroller av huruvida verksamheten faller inom Sevesolagstiftningens tillämpningsområde. Vid en genomgång av farliga ämnen våren 2015 noterade Boliden att lagerhållna mängder överstiger angivna gränsmängder för den högre kravnivån enligt Sevesolagen. Boliden underrättade länsstyrelsen om dessa förhållanden och påbörjade samtidigt ett arbete som dels syftade till att säkerställa att företaget uppfyllde Sevesolagstiftningens alla krav, dels syftade till att minska lagermängderna så att dessa om möjligt skulle understiga Sevesolagstiftningens högre kravnivå. Den 2 november 2015 lämnade bolaget in en säkerhetsrapport för verksamheten till länsstyrelsen. En riskbedömning lämnades in samtidigt.

Under 2016 har lagermängderna av filterstoff och andra farliga ämnen minskats genom intern avverkning, genom optimering av lagerhållning, genom avyttring och i viss mån genom deponering (som en engångsinsats).

Miljökonsekvenser

Den förändrade hanteringen av hanteringen av filterstoff kommer att medföra ökade transporter av filterstoff och minska utsläpp av bly och kvicksilver till luften.

Risk och säkerhet

Hälsofarliga ämnen utgörs av arsenik, selen, filterstoff, blydross samt svaveldioxid. Svaveldioxid lagras inte vid verksamheten men kan uppkomma vid brand i batterihallen. Miljöfarliga ämnen utgörs av arsenik, filterstoff, blydross, blydross anti-

monrik, skärsten, råbly samt antimonbly med arsenik. Samtliga farliga ämnen som hanteras i verksamheten är i fast form och är måttligt reaktiva. Utöver dessa förekommer vissa farliga ämnen i mängder under den lägre kravnivån, bl.a. syrgas och naturgas.

Följande allvarliga kemikalieolyckor har identifierats.

- Storbrand med utsläpp av bly m.m.
- Bräddning av bly m.m. från reningsverket
- Spridning av filterstoff
- Bildning och spridning av svaveldioxid

I första hand bedöms dessa olycksscenarier kunna orsaka skador på personal inom den egna verksamheten. Vid en betydande spridning av stoft, gaser och ångor med dessa ämnen kan främst inandning orsaka allvarliga personskador. För att även människor i omgivningen ska skadas allvarligt krävs inandning av mer än obetydliga halter av giftiga ämnen. Detta förutsätter en betydande spridning av gaser, ångor eller stoft, vilket inte helt kan uteslutas, men som har bedömts som osannolikt med hänsyn till avstånd, spridningsförutsättningar och exponeringsförhållanden.

Vid en allvarlig olycka med stor spridning av miljöfarliga ämnen kan betydande miljöskador uppkomma såväl inom som utom verksamhetsområdet samt via utsläpp från reningsverket. Direkta miljöskador bedöms i huvudsak vara begränsade till verksamhetsområdet och dess omedelbara närhet.

Boliden bedömer att verksamheten bedrivs på ett säkert sätt för personal och omgivning samt att nödvändiga åtgärder har vidtagits för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Boliden kommer att se över befintlig utredning för branddetektion och vid behov komplettera denna. Arbetet kommer att redovisas senast den 30 juni 2017 till tillsynsmyndigheten.

Stora delar av Bolidens verksamhet har installerat branddetektion eller någon form av brandövervakning. De ställen där Boliden idag lagrar Sevesoklassat material är ”blylagret” (byggnad M) och ”Nisses-lada” (byggnad L). Dessa saknar brandlarm. Vid schaktugnen finns det brandindikering på plan 2. Plan 1 är övervakat med webbkamera från operatörsrummet och således visuellt övervakat av personal dygnet runt.

Boliden har sett över möjligheten till ytterligare brandcellsindelning av blandningshall, schaktugn och blyhall, men funnit att det inte är möjligt av funktionella skäl.

Arsenik och selen lagras i sina originalemballage i ett separat utrymme i nordöstra delen av lagerbyggnad M som är inhägnad och låst. Byggnaden är i betong med plåttak. I samma byggnad men med ca 40 meters avstånd samt med flera tomma rum emellan lagras även råbly.

Filterstoff lagerhålls separat i tält eller under skärmtak, byggnad L. Blydross och blydross antimonrik lagerhålls i byggnad O samt i Byggnad R2 västra delen. Lagerhållning sker separat från övriga material innan det blandas samman och tillförs schaktugnen.

Batteripasta kommer att lagerhållas i batterihall 1 eller 2 (byggnad R), alternativt i slagghallen (byggnad Q). Lagerhållningen kommer att ske separat från övrigt brännbart material innan det blandas och tillförs schaktugnen.

Skärsten lagerhålls i samma utrymmen som batterier men med ett avstånd om minst 30-40 meter. Skärsten är numera inte klassat som ett Sevesoämne.

Bolaget kommer att se över möjligheten till lokal övervakning av syrgastanken tillsammans med leverantören av syrgasen. Arbetet kommer att redovisas senast den 30 juni 2017 till tillsynsmyndigheten.

Tanken med flytande syre (LOX) har placerats på den bakre sidan av verksamheten på grund av att det förekommer färre transporter inom det området. Mellan tanken och schaktugnen finns ett flertal byggnadssektioner och avgränsar tanken från ugnen. Boliden kommer att göra ytterligare riskbedömning avseende placeringen av LOX-tanken. Arbetet kommer att redovisas senast den 30 juni 2017 till tillsynsmyndigheten.

Batterier som lagerhålls vid verksamheten krossas alltid. Alla batterier tippas alltid från hög höjd (schaktmaskin) ner i lagerlokal för att därefter krossas i batterikrossen. Vid driftstopp eller driftstörning för batterikrossen krossas batterierna med hjälp av schaktmaskin. Batterierna lyfts då upp med skopa på schaktmaskin för att därefter tippas ned på marken ett upprepat antal tillfällen. Hanteringen sker i lagerlokalen. Boliden kommer att installera en batterikross i slutet av 2017 (plastseparation) och anser att ytterligare försiktighetsåtgärder inte behöver vidtas.

Boliden har även för avsikt att i samråd med räddningstjänsten ytterligare utreda behovet av släckmedel samt vidareutveckling av bolagets beredskapsplan. Redovisning kommer att ske till tillsynsmyndigheten senast den 30 juni 2017.

INKOMNA YTTRANDEN

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anför i huvudsak följande. Den säkerhetshöjande åtgärd i form av ytterligare batterikross, benämnd plastseparation, som sökanden avser att installera i slutet av år 2017, bör betraktas som ett åtagande. Något särskilt villkor är inte nödvändigt.

MSB godtar bolagets förslag till utformning av villkoret rörande rutiner och resurser för att omhänderta förorenat släckvatten. Vidare ser MSB positivt på sökandens åtagande att i samråd med räddningstjänsten ytterligare utreda behovet av släckmedel samt vidareutveckling av bolagets beredskapsplan.

Länsstyrelsen i Skåne län anför bl.a. följande.

Bolaget har anmält till tillsynsmyndigheten att man har för avsikt att överta driften av en fiskodling, som tidigare bedrivits av en extern verksamhetsutövare. Fiskodlingen använder smältverkets ledningsnät samt dess vattenrening. Länsstyrelsen anser att fiskodlingen ska upptas och beskrivas inom ramen för ansökan om ändringstillstånd.

Länsstyrelsen tillstyrker bolagets ansökan under förutsättning att mark- och miljödomstolen föreskriver följande nya/kompletterande villkor.

- Samtliga lokaler där farliga ämnen (Sevesoämnen) lagras ska vara försedda med branddetektorer med automatlarm kopplade till Räddningstjänsten alternativt kopplade till bemannad plats. Tillsynsmyndigheten kan medge undantag från detta krav i enskilda utrymmen, efter begäran från bolaget. Åtgärden ska vara genomförd senast 3 månader efter att denna dom vunnit laga kraft.
- Hanteringen av filterstoft innan transportskruven (säckning) ska vara utrustad med temperatur- och kameraövervakning kopplad till bemannad plats.
- Utrymmen där filterstoft lagras ska vara försedda med åskledare. Åtgärden ska vara genomförd senast 3 månader efter att denna dom vunnit laga kraft.
- Erforderliga brandsläckningsredskap samt släckmassor ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Länsstyrelsen yrkar på följande utredningsvillkor;

- Bolaget ska under en prövotid utreda följande;
Anläggningens kapacitet, med utgångspunkt från en allvarlig kemikalieolycka som orsakas av okontrollerade händelseförlopp i samband med driften av anläggningen, att omhänderta de mängder släckvatten som kan förväntas i händelse av en storbrand (worst case). Utredningen ska innehålla tekniska och ekonomiska möjligheter att vid behov öka denna kapacitet för att undvika ett utsläpp av förorenat släckvatten till recipient. Utredningen ska inges till mark- och miljödomstolen senast 6 månader efter att denna dom vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen konstaterar att variationerna i mängder redovisade kemikalier varierar starkt och att bolaget inte lyckats visa en minskande trend, trots att bolaget aldrig prövats för sin Sevesoverksamhet. Dessutom har det tillkommit ett farligt ämne, Batteripasta (700 ton), i listan över farliga ämnen. Detta ämne redovisas varken i säkerhetsrapporten eller i riskbedömningen. En olycka med ett eller flera farliga ämnen kan komma att arta sig olika beroende av mängderna av de farliga ämnen som är inblandade eller påverkas vid olyckan. Länsstyrelsen finner därför nödvändigt att mark- och miljödomstolen föreskriver villkor om maximalt lagrade mängder, utifrån de redovisningar (worst case) som finns upptagna i säkerhetsrapporten.

Länsstyrelsen yrkar att dessa mängder föreskrivs som begränsningsvärden. Vidare yrkar Länsstyrelsen att om mängderna farliga ämnen överskrider de mängder som angivits i säkerhetsrapporten i kap. 7 under redogörelsen för respektive farligt ämne (Filterstoff 450 ton, Blydross 400 ton, Blydross antimonrik 400 ton samt Råbly 400 ton), ska tillsynsmyndigheten informeras.

Miljönämnden i Landskrona stad, med instämmande från kommunstyrelsen, har inget att erinra mot att ändringstillstånd ges, under förutsättning att hanteringen av filterstoff kommer att genomföras på det sätt som beskrivits i handlingarna.

Nämnden har heller inget att erinra mot prövning av hela verksamheten enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Nämnden förutsätter att villkor 1 kommer att omfatta även de åtgärder som är beskrivna i detta mål. Nämnden yrkar att ett villkor fastställs som innebär att 1 500 ton lämpliga släckmassor vid varje tillfälle ska finna lätt tillgängliga inom ett avstånd på maximalt 300 meter från bolagets fastighetsgräns.

Boliden anför i bemötande bl.a. följande.

Bolaget accepterar ett villkor med den innebörd som miljönämnden yrkat.

Bolaget vidhåller att fiskodlingen ska hanteras separat. Bolaget vill avvakta tillsynsmyndighetens hantering av den anmälan som lämnats in. För det fall tillsynsmyndigheten anser att ändringen med avseende på fiskodlingen är tillståndpliktig och därmed förelägger bolaget att ansökan om tillstånd kommer bolaget, när beslutet vunnit laga kraft, att inleda en tillståndprocess.

Bolaget motsätter sig att det föreskrivs ett villkor om maximalt lagrade mängder utifrån de redovisningar som finns upptagna i säkerhetsrapporten.

Den större mängden batteripasta kommer att tillföras verksamheten som en del av den kommande satsningen på ytterligare en batterikross, den s.k. plastseparationen. Installationen kommer att påbörjas först till sommaren. När mer tekniska detaljer finns tillgängliga kommer ytterligare information att lämnas och vid behov kommer säkerhetsrapporten att revideras.

Av 9 § förordningen (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesoförordningen) framgår att säkerhetsrapporten ska ses över regelbundet, dock minst vart femte år och vid behov uppdateras. Säkerhetsrapporten ska också uppdateras innan en ändring genomförs i verksamheten som väsentligt kan påverka faran för allvarliga kemikalieolyckor. Av 6 § Sevesoförordningen framgår att en anmälan om ändring av verksamheten ska ges in till länsstyrelsen minst sex veckor före ändringen när det bl.a. gäller betydande ökning eller minskning av det farliga ämnet enligt tidigare anmälan.

Bolaget anser att det inte finns skäl att föreskriva begränsningar i mängden farliga ämnen på ett sådant sätt som länsstyrelsen föreslår, eftersom ändringar i verksamheten, inklusive ökningen eller minskning av mängder, redan regleras i Sevesolagstiftningen. Därutöver krävs anmälan enligt miljöprövningsförordningen vid större förändringar i verksamheten, vilket innebär att länsstyrelsen såsom tillsynsmyndighet informeras såväl enligt Sevesolagstiftningen som miljölagstiftningen.

Det följer även av 6 § förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll att verksamhetsutövaren omgående ska rapportera om driftstörningar eller liknande händelser som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön. I praxis har det inte ansetts nödvändigt att föreskriva villkor som följer av lagstiftningen såsom i det här fallet.

Bolaget har tidigare angett att det kommer att se över befintlig utredning för branddetektion och vid behov komplettera denna. Arbetet kommer att redovisas senast den 30 juni 2017 till tillsynsmyndigheten. Bolaget motsätter sig ytterligare villkor utöver detta åtagande.

Bolaget har inget emot att installera åskledare om det behövs. Det bör dock utredas för varje enskild byggnad. Bolaget motsätter sig därför det föreslagna villkoret. Frågan bör hanteras inom ramen för den löpande tillsynen.

Bolaget motsätter sig villkor angående brandsläckningsredskap och släckmassor. Föreslaget villkor uppfyller inte de krav som kan ställas på villkor om att de ska vara tydliga och att det inte ska råda en tvekan om vad som krävs av tillståndshavaren. Bolaget saknar också faktiska och rättsliga möjligheter att uppfylla villkoret. Bolaget har tidigare redogjort för att släckmassor i form av jord och grus kommer att tillhandahållas genom avtal med grannverksamheten Ohlssons i Landskrona AB. Formuleringen att släckmassor ska finnas tillgängligt på anläggningen innebär att bolaget själva skulle behöva förvara massorna på anläggningen.

Villkorsförslaget öppnar för många alternativa tolkningar, vilket inte torde vara syftet. Bolaget anser att frågan inte behöver regleras i ett särskilt villkor utöver det villkor som miljönämnden yrkat, utan frågan kan hanteras inom ramen för det allmänna villkoret i enlighet med de redovisningar som föreligger i ansökan och dess komplettering.

Hanteringen av filterstoffet är ett slutet system och överförs med transportskruv från filter till säckningsanläggning där det säckas. I filterbyggnaderna (F1-F4) finns

temperaturövervakning i form av termoelement, totalt fem per filterbyggnad. Termoelementen sitter i filtrens in- respektive utlopp samt tre element i varje filterstofficka, allt monterat före transportskruv till säckningsanläggningen. Utöver detta finns

- fireflysystem med släckfunktion installerat i kanal innan filtren,
- övervakning av filter med Triboflowmätare som är kopplade till larm via kontrollrum,
- videoövervakning för säckning av filterstoff (filterbyggnaden) sker från kontrollrummet.

Bolaget finner således det inte nödvändigt att kontrollera detta ytterligare då befintligt system uppfyller den funktion som eftersträvas i det av länsstyrelsen yrkade villkoret.

Vad gäller möjligheten att omhänderta släckvatten vill bolaget poängtera att utifrån de vid verksamheten förekommande farliga ämnens egenskaper och deras säkerhetsdatablad är det främst skum, pulver, sand eller koldioxid som ska användas som släckmedel. För vissa ämnen anges även vattendimma som möjligt släckmedel. ”Torrt” släckmedel föredras således framför ett ”vått” släckmedel. I komplettering tillansökan redovisas att ”torrt” släckmedel finns tillgängligt om ca 1970 ton och >1700 m³ för kvävning av eventuell brand. Vid insats med ”vått” släckmedel finns möjligt till uppsamling i regnvattenbassäng motsvarande 21 timmars flöde av tillgänglig släckvattenvolym, antaget att inget vatten går till dagvattenanläggningen, samt två timmars flöde på asfaltytor på anläggningen, antaget att inget vatten går till dagvattenanläggningen. Utöver detta har Boliden ett avtal med Ohlssons i Landskrona AB om att transportera släckvatten om ca 100 ton/timme med sugbilar. Med anledning av detta vidhåller bolaget sin inställning att villkor ett kompletterande utredning inte behövs i frågan.

DOMSKÄL

Vid mark- och miljödomstolens prövning enligt miljöbalken inför grundtillståndet den 16 januari 2013 behandlades även frågor rörande brand och säkerhet. Dock för-

bisågs att anläggningen omfattades av lagen (1999.381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen). Bolagets ansökan får anses utgöra en korrigerig i detta avseende.

Mark- och miljödomstolen bedömer att ansökan innehåller tillräckliga uppgifter i form av säkerhetsrapport och beredskapsplan m.m. för att möjliggöra en fördjupad prövning med avseende på risken för allvarliga kemikalieolyckor. Ingen har motsatt sig att tillståndet ändras i detta avseende. Domstolen finner att bolagets ansökan om ändringstillstånd avseende Sevesolagstiftningen kan bifallas.

Det åtagande som bolaget gjort avseende säkerhetshöjande åtgärd i form av installation av plastseparation omfattas, liksom övriga åtaganden, av villkor 1 i grundtillståndet.

Länsstyrelsen har yrkat att frågan om omhändertagande av släckvatten ska sättas på provotid. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och miljönämnden i Landskrona stad har båda accepterat det villkor som bolaget föreslagit. En släckvattenutredning finns redovisad i en kompletterande inlaga till ansökan. Bolaget har även åtagit sig att i samråd med räddningstjänsten ytterligare utreda behovet av släckmedel samt att vidareutveckla beredskapsplanen och redovisa resultatet till tillsynsmyndigheten senast den 30 juni 2017. Mark- och miljödomstolen bedömer att ett villkor kan föreskrivas med krav motsvarande bolagets yrkande och att frågan om ytterligare villkor inte behöver skjutas upp, utan bör istället överlåtas till tillsynsmyndighetens avgörande.

Länsstyrelsen yrkar på villkor om att redskap och massor för släckning ska finnas tillgängligt på anläggningen. Miljönämnden yrkar att villkoret ska omfatta krav på 1 500 ton släckmassor inom ett avstånd av 300 m från fastighetsgränsen. Bolaget har godtagit miljönämndens villkorförslag. Mark- och miljödomstolen bedömer att släckmassor inte behöver finnas tillgängliga på den egna fastigheten utan finner att villkor bör föreskrivas i enlighet med miljönämndens förslag. Något särskilt villkor avseende brandsläckningsredskap är inte nödvändigt.

Länsstyrelsen har även yrkat att villkor föreskrivs avseende branddetektorer och åskledare. Båda dessa frågor fordrar dock ytterligare utredning varför de lämpligen bör överlåtas till tillsynsmyndighetens avgörande.

Mark- och miljödomstolen bedömer att de försiktighetsmått som bolaget vidtagit vid hantering av filterstoffet är tillräckliga. Något särskilt villkor är därför inte nödvändigt.

Av 6 § förordningen 82015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor följer att bolaget är skyldigt att anmäla till länsstyrelsen betydande förändring av mängden farliga ämnen jämfört med vad som tidigare redovisats. I vissa fall kan en förändring i detta avseende även vara tillståndspliktig enligt 1 kap. 4 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Frågan om förändringar i maximalt lagrade mängder i förhållande till vad som redovisats i säkerhetsrapporten är därför tillfredsställande reglerad. Mark- och miljödomstolen bedömer att villkor om maximalt lagrade mängder inte behövs.

Bolaget har även ansökt om tillstånd till den ändrade hanteringen av filterstoff och minskade återförslin av blydross till schaktugn som numera tillämpas. Ingen har motsatt sig ansökan i denna del. Mark- och miljödomstolen finner att hinder inte föreligger mot att bifalla ansökan. Domstolen vill dock erinra att bolaget alltjämt har att iaktta villkor 11 i grundtillståndet avseende utsläpp av kvicksilver till luft. Detta kan begränsa möjligheten att återföra filterstoff till schaktugnen även vid driftstörningar.

Länsstyrelsen har yrkat att den befintliga fiskodling som bolaget numera ansvarar för ska omfattas av ändringstillståndet. Bolaget har anmält övertagandet av fiskodlingen till tillsynsmyndigheten och vill avvakta myndighetens ställningstagande till frågan om tillståndplikt.

Enligt 21 kap. 3 § andra stycket miljöbalken får mark- och miljödomstolen vid handläggningen av en tillståndsansökan förbehålla sig prövningen av ett annat sådant ärende som avser samma verksamhet men som handläggs vid en förvaltningsmyndighet.

Föreliggande ansökan omfattar i huvudsak frågor kring brand och säkerhet i händelse av olycka vid blysmältverket. Fiskodlingen torde knappast ha sådant samband med dessa frågor att ansökan inte kan prövas i föreliggande skick. Det finns därför inte skäl för domstolen att föregripa tillsynsmyndighetens beslut i anmälningsärendet.

Ansökan avser befintliga förhållanden. Det finns därför ingen anledning att föreskriva någon igångsättningstid.

Mark- och miljödomstolen bedömer att det finns skäl att bifalla bolagets yrkande om verkställighetsförordnande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 425)

Överklagande senast – med hänsyn till mellankommande helg – den 18 april 2017 .

Lena Pettersson

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Bertil Varenius samt de särskilda ledamöterna Jan Hällgren och Anders Kårfeldt.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.